

A SZIGORLATI VIZSGA TÉTELJEGYZÉKE

LOGIKA

- 1) A logika fogalma, történeti áttekintése. A **fogalmak** elemzése (extenzió, intenzió, egy- és többértelműség, analógia, metafora); Univerzália-vita, universale metaphysicum és universale logicum. - Formális logikai törvények.
- 2) A fogalmak összeegyeztethetősége és össze-nem-egyeztethetősége – A definíciók válfajai, lehetséges meghatározásmódok.
- 3) Az **ítéletek** felosztása. Immanuel Kant ítéletfelosztása. - Az ítéletek közötti viszonyok.
- 4) A **következtetés**. A szillogizmus részei, alakzatai és szabályai. Induktív, deduktív, analóg és reduktív következtetések.
- 5) A deduktív érvényesség: hipotetikus, diszjunktív, univerzális szillogizmusok. Feltételes érvelések, logikai analógiák. – Érvelési hibák.
- 6) **Szimbolikus logika**. A negáció, a kijelentések formalizálása, összetett kijelentések képzése. - Igazságtáblázatok L. Wittgenstein nyomán. - Logikai műveletek átalakítása. Változók és kvantorok. Egzisztenciális és univerzális kvantifikációk.
- 7) Nyelvfilozófiai, szemiotikai kitekintés: Platón, Arisztotelész, Boethius, W. Humboldt, J. Austin, C. S. Peirce az emberi beszédről. Wittgenstein logikai atomizmusa és nyelvjáték elmélete.
- 8)

ISMERETELMÉLET

- 9) Az empirizmus és a racionalizmus fogalma és azok válfajai; Igazságfogalmak és igazságelméletek
- 10) Aquinói Szent Tamás ismeretelmélete (– Summa Theologiae I, q. 75-79, 84-86.); Megismerés és transzcendentális tapasztalat
- 11) Edmund Husserl fenomenológiája
- 11) Immanuel Kant: *A tiszta ész kritikája*
- 12) A hermeneutika fogalma, tudománya (Hermeneutica Sacra, Schleiermacher, Dilthey, Heidegger, Gadamer)
- 13) Az emberi személy megismerhetősége
- 14) Tudomány és megismerés – tudományfilozófiai kitekintés
- 15) Karl Rahner transzcendentális neotomizmusa

METAFIZIKA

- 16) A dinamikus és a statikus létfelfogás különbsége; Platón és Arisztotelész metafizikája
- 17) A fizikai tárgyak és tulajdonságaik a kortárs diszkussziók fényében
- 18) Aquinói Szent Tamás a dolgok metafizikájáról
- 19) Platón, Arisztotelész istene(i) – A zsidó keresztény Istenfogalom; A létezők esetlegessége, létük miértje, általános tulajdonságaik
- 20) Test-lélek elméletek I. szubsztanciamonizmusok
- 21) Test-lélek elméletek II. szubsztanciadualizmusok
- 22) Aquinói Szent Tamás test-lélek elmélete

KOZMOLÓGIAI ANTROPOLÓGIA

- 22) A megismerésben jelentkező anyagi lét
- 23) Az élő anyagi létre reflektáló ember
- 24) Az állati létrendre reflektáló ember
- 25) Az önmagára reflektáló ember
- 26) A kozmosz egészére reflektáló ember

TEODÍCEA

- 27) A teodícea fogalma, kiindulópontja, feladata és határai; az Istenről való beszéd jellegzetességei
- 28) Az ontológiai istenérv
- 29) Szent Tamás öt útja
- 30) Az emberi szellem dinamizmusából vett istenérv; Az erkölcsi kötelezettségből kiinduló istenérv
- 31) Keresztény filozófia az „új ateizmus” korában